

СССР УЗБЕКИСТОН

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 65 (16.148)

19 март 1975 йил, chorshanba

Баҳоси 2 тийин

СССР—ВХР:

АВАДИЙ ДҶУСТЛИК

ВЕНГРИЯ СОЦИАЛИСТИК ИШЧИ ПАРТИЯСИ XI СЪЕЗДИГА

Азия ўртоқлар, дўстлар!
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети мамлакатимиз коммунистлари ва меҳнаткашлари номидан Венгрия Социалистик ишчи партияси XI съездини, қардош Венгриялик коммунистларини, барча меҳнаткаш халқини қизғин ташриқлайди.
Венгрия Социалистик ишчи партиясининг сингалган раҳбарлиги остида Венгрия меҳнаткашлари эришган ажойиб ютуқлар совет кишиларини қувонтирмакда. X съездан кейин ўтган давр мобайнида социализм қуришида, унинг моддий-техника базасини ривожлантириш ва халқ фаровонлигини оширишда, Венгриянинг иқтисодий сиёсий ва маънавий ҳаётининг барча соҳаларида социалистик ғалабаларни янада мустаҳкамлашда олға қараб катта қадам қўйилди.

Венгрия Социалистик ишчи партиясининг марксча-ленинча сиёсий позицияларида каттик турганлиги, ўзининг амалий фаолиятини мамлакатнинг конкрет шарт-шароитларини ҳисобга олган ҳолда социалистик қурилишнинг, ҳаёт синовидан ўтган умумий қонуниятларига асосланиб олиб бораётганлиги, меҳнаткаш омма билан мустаҳкам алоқа ташаббуслари, жамиятда ишчилар синфининг раҳбарлиги ролини изчиллик билан таъминлаётганлиги, унинг кооперативлашган деҳқонлар билан иттифоқини мустаҳкамлаётганлиги шу муваффақиятларнинг энг муҳим гаровидир. Венгриянинг эришган муваффақиятлари илкий коммунизм ғояларининг қудратини ва ҳаққонийлигини, янги иқтисодий тусузмнинг битмас-туғенмас имкониятларига эга эканлигини яққол исбот этмоқда.

Венгрия Социалистик ишчи партиясининг принципиал марксча-ленинча негизда ҳалқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш йўлидаги фаолияти, қардош партияларнинг коллектив тадбирларида унинг актив қатнашувчанлиги пролетар интернационализмнинг яққол намунасидир. Халқ Венгрияси социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигини жипслаштириш, уларнинг самарали ҳамкорлигини ва иқтисодий интеграциясини ҳар тарафлама кенгайтириш, Варшава Шартномаси ташкилотини мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшмоқда. Бошқа социалистик дўстлардан сингари Венгрия Халқ Республикасининг ўлкадаги таълим соҳасида ҳам социал таррақот амбақатларида халқаро кескиллигини ошма-тиш шароитини қўлайлаштиришга ва ер юзюда мустаҳкам тиқлиқнинг қарор топиришига тўла хизмат қилмоқда.

Мамлакатимиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари Венгрия Социалистик ишчи партиясини, Венгрия ишчилари, деҳқонлари ва меҳнаткаш зиялиларини янги ҳаёт қурилишида уларнинг содиқ дўстлари ва садоқшлари деб билишлар. Бизнинг партияларимиз ва халқларимиз тиқлиқ ва социализм тантанаси учун курашда мақсадлар ва идеалларини муштараклиги билан жипслашганлар. Улар замонавийнинг муҳим проблемаларига бирдек ёндашмоқдалар. Бузилмас Совет—Венгрия дўстлиги, ҳамкорлигини тинмай ўсаятганлиги кучимизга—қуч бағишламоқда, социалистик ҳамдўстлиқнинг куч-қудратини ва нуфузини мустаҳкамламоқда.

ВСИП XI съезди фашизм устидан қозонилган тарихий ғалабанинг ҳамда Венгрия овоз элтирилганининг 30 йиллиги байрами арафасида ўтмоқда. Венгрия Коммунистик партиясининг шу йиллар мобайнида босиб ўтган йўлининг яқинлари, мамлакатда амалга оширилган тўб ўзгаришлар янги тарихий ғалабалар учун мустаҳкам негиз яратмоқда.

Венгрия коммунистларининг олий анжумани ишига чин қўйилган муваффақиятлар тилқийиш ва съезд ишлаб чиққан ҳаракат программаси мамлакат меҳнаткашлари учун ривожланган социалистик жамият қуришининг, иқтисодий ишлаб чиқариш самардорлигини янада оширишнинг, халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини ўстиришнинг илҳомбахоб истисболларини очиб беради, деб ишонч билдирамоқда. Биз аминкики, Венгрия Социалистик ишчи партияси ҳамда Венгриянинг бутун меҳнаткаш халқи ана шу катта режаларни амалга оширадилар.

Озод Венгер диярида социализм ғалабаларни мустаҳкамлаш ва қўлайлаштириш.

Яшаш мўрабрак мақсадлар, социализм ва бутун дунёда тиқлиқ амбақатлари йўлида курашда КПСС билан ВСИПнинг, совет ва венгер халқларининг дўстлиги, ҳамкорлиги ва бирдамлиги!

СССР ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

БУДАПЕШТ. 17 мартда бинокорлар касба союз саройида ВСИПнинг XI съезди очилди. Суратда: съезд президиумида. С. Смирнов телефотоси. («Известия»).

ВСИП XI СЪЕЗДИДА

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ

Н У Т Қ И

Азия Ўртоқ Кадар!
Хурматли съезд делегатлари!
Азия ўртоқлари!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан, мамлакатимиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан Венгрия Социалистик ишчи партиясининг XI съезди қатнашчиларини, венгер коммунистларини бутун 750 минг кишилик армиясини қардошлар, самийи тирабқайлашмиз. Биз бутун венгер халқини табриқлаймиз. Мамлакатимиздаги ва дўстларимиз билан сизларга ишончида тўла муваффақият тилаймиз.

Кейинги йилларда эришилган зафарларнинг қўламли жиҳатидан, сизлар ўртага қўйилган янги вазифаларнинг аҳамияти жиҳатидан бу съезд партия ва мамлакат тарихида, қубҳасиз, муҳим ўрин олади.

Венгер коммунистларининг XI съезди мамлакатимиз овозининг 30 йиллиги ва ишчиларлар фашизм устидан қозонилган буюк ғалабанинг 30 йиллиги сингари саналар билан дээрли бир вақтга туғри келди. Бу билан съезд алоҳида маъмури қасб этади. Социалистик Венгриянинг ҳозирги муваффақиятларининг тарихий истиқбол нўнган назаридан баҳолаш имконини беради.

Совет кишилари сизларнинг бу ерда Лудай ва Тиса водийсида содиқ бўлган буюк революцион ўзгаришлар учун фахрланган ҳис-туғилуларини яхши тушунадилар. Венгер коммунистлари ўз мамлакатини социализм негизда қайта қуришга нақарат қўл меҳнат ва мардлик, ақл-заковат ва қабл қўриш сарфлаганликларини, улар қандай синовлардан ўтганлиқлари ни билмаймиз.

Ўтган ўттиз йил мобайнида венгер миллатининг иқодий қучлари чинакам намоёи бўлди. Экономиканинг муттасил ривожланиши бораётганлиги, меҳнаткашларнинг турмуш даражаси тинимсиз ошаётганлиги, социал ва миллий зўлтининг барча формаларини, тутайишга, ҳамма граждандарнинг тўла тенг ҳуқуқлиқлиги, меҳнат аҳлининг тўла қонимиятига, халқ бирлигига асосланган ва шу қадар мустаҳкам негиз тўғайли эришилган иқтисодий тўғайли бутун Венгриянинг қиёбасини белгилаб турган хусусиятлардир. Бу — партиянинг, бутун венгер халқи кураши ва меҳнатининг муносиб якунидир.

Венгрия Социалистик ишчи партияси ўзининг принципиал марксча-ленинча йўли тўғайли, омма қатли қарорларини амалга оширишда, Венгрия меҳнаткаш халқини раҳбарлигида ишчи партиясининг қўлаб қўйиши ва дадил йўлдан туриши маҳорати тўғайли венгер халқининг зўр ишончига сазовор бўлиш билан бирга социалистик дунёда, бутун коммунистик қарамағай юксак обрў-эътибор ҳам қозонди.

Кеча биз ўртоқ Янош Кадарнинг Марказий Комитет номидан қилган ҳисобот докладыни тингладик. У ўз докладыда коммунизм қурилишидаги катта-катта муваффақиятларни яққол тасвирлаб берди. Шу билан бирга ҳал этилмаган проблемалар коммунистларга хос сўрақлини ва ошқоралиқ билан айтиб ўтилди, истиқбол йўли равшан белгиланди. Сизлар ҳозир партиянинг янги програм баёотини қабул этаятисизлар. Ривожланган социалистик жамият қуриш ва шу тариқа ком-

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТ, РАЙОН, ШАХАР, ПОСЁЛКА, ҚИШЛОҚ ВА ОВУЛ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Саккизинчи чакриқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ваколат муддати 1975 йил 13 июлда ва ўн тўртинчи чакриқ Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари област, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларининг ваколат муддати 1975 йил 17 июлда тугаши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилди:

Тўқтинчи чакриқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советига ва ўн бешинчи чакриқ меҳнаткашлар депутатлари област, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайловлар 1975 йил 15 июнь, яқшанба кунига белгилансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Х. ПУЛАТОВА.
1975 йил, 18 март, Тошкент шаҳри.

Республика

ГАМБИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ МОСКВАДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитети Сийб Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сийб бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров билан Гамбия Республикасининг Президенти Дауда К. Жавара ўртасида музокаралар 18 март кун Кремльда нийҳосига етди.

Дўстона азиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтган музокаралар чоғида сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳаларда, Совет — Гамбия ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек, ҳар иккала томонни қизиқтирувчи баъзи халқаро проблемалар юзасидан самарали фикрлашиб олинди.

Гамбия президентининг Совет Иттифоқига қилган визити, унинг совет раҳбарлари билан учрашувлари ва сўхбатлари ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш йўлида муҳим босқич эканлиги, шу соҳада янги истиқболлар ва имкониятлар очиб бериши таъкидлаб ўтилди.

Москвада Совет — Гамбия кўшма ахбороти имзоланди. Шу кун баёлиқчилик ҳўжалиги соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида СССР билан Гамбия Республикаси ўртасида тузилган битим имзоланди. Битимда ана шу соҳада ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорлиқни янада кенгайтириш кўзда тутилди.

Хўжажатларни имзолаш чоғида: Совет томонидан — СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, Б. Н. Пonomareв, М. С. Соломенцев ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар;

Гамбия томонидан — Гамбия Республикаси Президенти Дауда К. Жавара, таъқи ишлар министри Алиу Бадара Ньдьяй, президентга ҳамроҳ бўлган Гамбиянинг Бошқа давлат арбоблари ҳозир бўлишди.

Гамбия Республикасининг Президенти Дауда К. Жавара 18 март кун СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳўкумати шарофига нуношта зиёфат берди.

Зиёфатда Совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, А. А. Громыко, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, Б. Н. Пonomareв, М. С. Соломенцев ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлишди.

Зиёфатда Д. К. Жаварага ҳамроҳ бўлган гамбиялик давлат арбоблари бор эди.

Самийи, дўстона азиятда ўтган зиёфат чоғида Дауда К. Жавара билан А. Н. Косигин нутқ сўзладилар.

ЧОРВАДОРЛАР КЕНГАШИ

НУРОТА. «Совет Ўзбекистони» маъсус мухбиридан телефон орқали. Бу ерда қоракўлиқчилик иқтисодлаштирилган район чорвадорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда Нурота район иқтисодий ҳўкумати раиси С. Ортиқов 1974 йил якуни ва район меҳнаткашларининг 1975 ҳўжалик иқлимидаги вазифалари ҳақида доклад қилди.

Музокараларда — «Ғозон» совхозидан Социалистик Меҳнат Қўҳрамони Норбой Эргашев, Ленини номи совхоздан Абдуназар Умаров, Нурота давлат нақличи заводида буюч ишчи Гаффор Файзулов, «Кўшарбот» совхозидан Мамоди Шайхон, «Ғозон» совхозининг директори Нормурод Ҳакимов, Эргўл Жуманбул ўғли номи совхоз директори Абдухаким Мамарасулов ва бошқа ўртоқлар тўқизинчи беш йилликнинг якунида йилда чорвадорлар олдига турган муҳим вазифалар ҳақида сўзладилар.

Район чорвадорлари бу йил ҳар юз бош совхоздан 150 тадан қўзи олиш юзасидан юксак маъбурият қабул қилдилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Курбанов, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Рахимов ўртоқлар қатнашдилар.

ДЎСТЛИК ЖАМИЯТИГА МЎҚОФ

Венгрия Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлиқни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Венгрия — СССР дўстлик жамияти Халқлар дўстлиги ордени билан мўқофланди. (ТАСС).

15 ИЮНЬ — ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА САЙЛОВ КУНИ

НУКУС, 18 март. (ЎзТАГ). Қоракўлиқистон АССР Олий Совети Президиуми тўқизинчи чакриқ Қоракўлиқистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Олий Советига ҳамда ўн бешинчи чакриқ меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, посёлка ва овул Советларига сайлов ўтказиш тўғрисида Фармон қабул қилди. Сайлов 1975 йил 15 июнь яқшанба кунига белгиланди.

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА

ВСИП XI СЪЕЗДИДА

БУДАПЕШТ, 18 март. (ТАСС маъсус мухбиридан). Венгрия Социалистик ишчи партияси XI съездининг делегатлари ўтган тўрт йил мобайнида қилинган иш якунилари гоат қизиқиб ва зўр активлик билан муоҳама қилмоқдалар. Венгрия Халқ Республикасида ривожланган социалистик жамият қуришининг бундан бўғини йўлларини белгиламоқдалар.

Бутун эрталаник мажлис Дьер машинасозлик заводининг президенти И. Палинг нутқи билан очилди.

ВСИП Будапешт шаҳар комитетининг биринчи секретари И. Котона ўз нутқида бундай деди: Совет Иттифоқи 30 йил муқаддам Венгрияни озод қилибгина қолмай, шу билан бирга бутун ана шу давр мобайнида мамлакатга ҳар томонлама ёрдам ва маънавий кўмак берганлигини Венгрия коммунистлари, мамлакат халқи ҳеч қандай эҳтирмисиз раҳбарлик билан ҳамкорлик қилишди. Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик кучимиз маънаби ва тинч ҳамда иқодий меҳнат соҳасидаги муваффақиятларини гаровидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга сўз берилди.

Съезд делегатлари ва меҳмонлари ўртоқ Л. И. Брежневни қизғин довоми қарсақлар билан кутиб олдилар. Съездининг барча қатнашчилари ўйларидан турдилар. Залда гулдуроз қарсақлар ўртоқ тинмайди.

Узоқ вақт Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингилди ва довоми қарсақлар билан бир неча бор бўлиниб турди. Нутқининг охириги сўзларини, Л. И. Брежнев

Ўртоқ Янош КАДАР

ДОКЛАДИ

БУДАПЕШТ, 17 март. (ТАСС). Венгрия Социалистик ишчи партиясининг бутун очилиган XI съездида ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Янош Кадар ҳисобот доклады қилди.

Марказий Комитет ВСИП XI съездида шунинг маълум қилдики, ҳисобот даврида партия ўзининг X съезди қарорларини баъра бориб, бутун фаолиятини давомидида съезд белгилаб берган сиёсий йўлга амал қилиб келди, деди Я. Кадар. Кейинги тўрт йил мобайнида қилинган ишлар натижасида мамлакатимизда социалистик жамият қурилиши аниқ юксак даражада ва баланд руҳ билан давом эттирилди.

Партияимиз халқаро аҳамиятга эга бўлган марксизм-ленинизм таълимийнинг қўламлиларини, социалистик қуришнинг муштарак қонунларини, халқаро ишчилар ҳаракатининг жанговар тақрибасини мамлакатимиз шароитларига мувофиқ равишда қўлаб келатирилган муваффақиятларимизнинг бошқа манобидир. Партияимизнинг жипслиги, унинг голийи-сиёсий бирлиги ва яқдил ҳаракати тўғайли сиёсийимиз амалга оширилиши таъминланди. Иқтисодий ҳаётимизда Венгрия Социалистик ишчи партиясининг етакчилиги роли тўғайли намоёи бўлмоқда.

Социализм кураётган венгер халқининг мамлакат тақдирини қўлаб келди ва иттифоқчилар билан Халқимиз умумий фронтда, улар билан ҳаммафас бўлиб жанг қилмоқда, улар билан биргаликда меҳнат қилмоқда.

Тинч бунёдкорлик меҳнатининг ажойиб муваффақиятлари тарихида социалистик мамлакатлар ҳамкорлигининг мевалари ҳам бор. Муваффақиятларимиз ҳақида гапирганда партия коммунизм кураётган улуғ совет халқига, социалистик мамлакатларнинг қардош қўламлиларига астойдил миннатдорчилик билан қўлаб келди. Улар ишда биз билан бериб келди. Биз бирга дамликлар учун, курашимизга берилган берилдиклар учун қардош коммунистлар ва ишчи партияларга, биз билан бирга курашаётган тараққийлашар қўламли, социалистик Венгриянинг барча дўстларига самийи миннатдорчилик билдирамиз.

Съезд иш тақрибасини умумлаштириш ва ривожланишининг янги масалаларига изабоб бериши, вазифаларни аниқлаб олини, келажак йўли белгилаб бериш бўлиши. Биз шу йўлдан бориб ва ўз фаолиятимизни давом эттириб, ривожланган социалистик жамият қуришга эътибор эътибор қилиб, азият ва ўз халқимизга, қўлаб келди. Биз бирга қўлаб келди. Биз бирга қўлаб келди.

Докладада шу нарса таъкидлаб ўтилдики, съездда тақдим этилган программ баёотиди Венгрияда социалистик қурилишнинг ва халқаро ривожланишининг ҳозирги босқичи хусусиятлари ҳисобга олиниб, давлат тўғрисидаги масалалар зарур бўлган равишдан принципиал позиция баён этиб берилган: империалистик давлатлар тинчликни халф сола берав экан, галамислик қилётган ташқи ва ички реакцияни қирдирилари социалистик қурилишга халатинг беравер экан, социалистик давлат, уни мустаҳкамлаш унинг фаолиятини тақдимлаштириш зарур бўлаверди.

Я. Кадар социалистик демократияни мустаҳкамлаш тўғрисида га

(Давоми иккинчи бетда).

КУЧЛИЛАР, ДОВЮРАК ВА ЭТЧИЛАР БАЙРАМИ

БУГУН
БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 —
 МОСКВА. 17.10 — ТОШКЕНТ. 17.20 — Усириллар учун кўрсатув. 18.00 — «Ахборот». 18.15 — Миллионлар денгиза университети. 18.40 — «Ахборот». 19.00 — СССР халқлари VI ёзи спартакиадасининг тантанали очилиши. 20.30 — МОСКВА. Футбол: «Арабат» — «Бавария» (Мюнхен). 22.15 — Кошпирт. 23.06 — Футбол: «Динамо» (Киев) — «Бурясфол» (Турина). 23.45 — Оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 24.00 — «Ватт». **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. 17.10 — МОСКВА. 17.30 — Вадийки фильм. 18.30 — Фаи оламида. 19.00 — Ёшлар ижоди. 19.45 — Хурланганлар (3-серия). 20.30 — ТОШКЕНТ. Спорт кўрсатув. 21.30 — Мархабо, талантлар. (Наманган балии ҳаваскорларининг чиқиши). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Ўқув кўрсатув. 20.50 — Яқунловчи йил вақтасида. 20.20 — Тошкент янгиликлари.

БУГУН ЖОНАЖОН ТОШКЕНТИМИЗДА КАТТА СПОРТ БАЙРАМИ. СССР ХАЛҚЛАРИ VI СПАРТАКИАДАСИНING БОКС МУСОБАҚАЛАРИ БОШЛАНДИ. ЧАРМ ҚЎЛҚОП УСТАЛАРИНИНГ БУ АНЖУМАНИДА МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ТУРЛИ ШАҲАР ВА

ҚИШЛОҚЛАРИДАН, КЎНГИЛЛИ СПОРТ ЖАМИЯТЛАРИДАН ВА ҚИЛЛАР ҚАТНАШАДИ. УЛАРНИНГ УЧРАШУВЛАРИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИНИНГ ЕРЎИН НАМОЙИШИГА АЙЛНАДИ.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

АССАЛОМ, ҚУЁШЛИ ДИЁР!

Александр АВДЕЕВ, халқаро классдаги СССР спорт мастери, 1974 йилги мамлакат чемпиони

— Узбекларни меҳмондўст деб эшитганим-у, лекин, гапнинг ростини айтганда бизни бунчалик кутиб олишдан деб уйламаганим. Уйлаганимиздан ҳам зида кутиб олишди. Нуркам «Ўзбекистон» меҳмонхонасига жойлашдик. Машиқ учун ўз уйимиз — Иккинсададан ҳам яхши шартот яратиб берилди. Тошкент армия спорт клубининг бокс зали, сузиш бассейни ихтиёрида. Қунига икки мартадан тренировка қилаётимиз. Яқинда Ўзбекистон терма командаси билан машқ мусобақаси ўтказилди.

Командаимизни политехника институти студентлари отаганича олган. Уларнинг атрофимизда парвона бўлаётганларини кўрсатган эди! Байрам кечасида танлаф эттидик. Утган кунни студентлар билан Чимен тоғига бордик, чағи учиб дам олиб қайтдик.

Қураға кўра дастлаб қайси команда билан учрашамиз, буниси номаълум. Аммо, залда бизни олқилайдиган томошабинлар бўлишига ишонамиз. Ўз навбатда тошкентлик биродарларимизни улаштирмайдиган даражада мусобақалашинга ҳаракат қиламиз.

КАТТА СИНОВ

Карлос ЖАНЕРИЯ, Арманистон ССР Министрлар Совети хузуридаги физкультур ва спорт комитетининг бокс бўйича давлат тренери

— Командаимизда бошқа спорт делегацияларида бўлганидек, ўн бир нафар боксчи бор. Мамлакат чемпионлари, халқаро классдаги спорт мастерлари Сурен Дурян, Давид Торосян, Сурен Казарян ва Камо Сароянларни менимча, республикамизга бокс иштиболлари яхши билишса керак. Командаимизнинг бошқа аъзолари ҳам катта мусобақаларда чиқишқан, қобилиятли боксчилардан. Тошкентга келишдан олдинроқ республика шахсий чемпионатида улар спартакиада синовида катнашганга лойиқ эканликларини яна бир нафара исботладилар.

Бокс турнири баҳонасида Тошкентга ташриф буюрдик. Суяли табиати арман улмасига ўхшаб нетадиган диёрнингизга отланганганимизда ҳар сафар қалбим аллақандай кувончга тўлади. Ҳам бўйига, ҳам энгага ўсиб бораётган Тошкент шаҳри, мезбон — ўзбек халқининг одатий меҳмондўстлиги ҳаммаимизни мафтун этди.

Бешинчи спартакиадада боксчиларимиз учинчи бўлишган эди. Бу йил совриндорлар сафидан уриш олиш янада оғир. Чунки, ҳамма командаларда ўсиш, ўзгартиш катта. Ана шундай даврда курашиб, ютуққа эришиш эса янада шарафлидир.

МУСОБАҚАЛАРГА ШАЙМИЗ

БУГУН Тошкентдаги улкан спорт қошонаси — марказий «Юбилей» спорт саройида ўзгача тароват, ўзгача фаёз. Ўн беш иттифоқдош республика байроқлари қиллириб туюбди. Кечкурун бу ерда СССР халқлари VI ёзи спартакиададаги бокс мусобақаларининг тантанали очилиш маросими бўлади. Мамлакатимиз кучли чарм қўлқоп усталари баҳсини ўтказиш учун Тошкент шаҳрининг танланганини совет спорт тармақига республикамиз салмоқли ҳисса қўшаётгани, қолаверса ўзбек бокс мактаби ютуқлари эътироби деб биламиз.

Ўзбекистон боксчилари учун бу мусобақаниннг яна бир шарафли томони бор. Спартакиаданиннг қолган 39 туриндаги натижалар маълум даражада мана шу кураш якунига боғлиқ. Чунки, ишни бошлаб олишда гап кўп. Боксчиларимиз олдида турган, вазифа яхши мусобақалашиб, кейинги тур вақиллари учун ибратли натижаларга эришишдан иборат. Бу эса зиммага янада юксак масъулият юқлайди.

Шу босдан ҳам турнирга тайёргарлик ишлари фикр-мулоҳаза билан режалаштирилди. Терма команда аъзолари машғулотларига бошчилик қилиш учун махсус тренерлар совети тuzилди. Унга СССРда хизмат кўрсатган тренер Б. Гранаткин, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренерлар М. Франк, Н. Хусниддинов, А. Панарин, И. Будаев ва тренер В. Бойченко киритилди.

Узоқ муддатги тайёргарлик планида Ўзбекистон XVII спартакиадасининг бокс турнири асосий боксчи, бокс шонси бўлиб қолди. Навоийда ўтказилган боксчилар мусобақасида терма команда номзодлари «маҳорати яна бир бора кўришкан ўлади».

СССР халқлари VI спартакиадасида Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилишга жалб этилган номзодлар орасида жондор чемпионлиги, хизмат кўрсатган спорт мастери Руфат Рискйев, турли халқаро ва Бутуниттифоқ мусобақаларида муваффақиятли катнашиб, республика спорт шухратига шухрат қўшаётган самарқандлик Николай Анфимов, андижонлик Феликс Плак, фergonalлик Владимир Юдин, тошкентлик Виктор Қуришкорал бор. Улар қобилиятли боксчилардан К. Муллоев, А. Қодировов, В. Шин, А. Саваков, В. Алексеев, В. Грибов ва бошқалар билан биргаликда Бутуниттифоқ боксчилар турнирига лухта ҳозирлик кўришди.

Терма команданиннг барча аъзолари учун шахсий тайёргарлик планлари ишлаб чиқилган эди. Бунда у ёки бу спортчининг машқларда кўпроқ қайси томон-

ларга эътибор бериш зарурлиги ҳисобга олинди. Рингда турли ҳолатларда боксчи ўзини қандай тутшини, яқиндан ва узоқдан зарба бериш, «жанг» тактикасидаги сўнги янгиликлар, жаҳон чемпионларининг кураш усулларини ўргандилар.

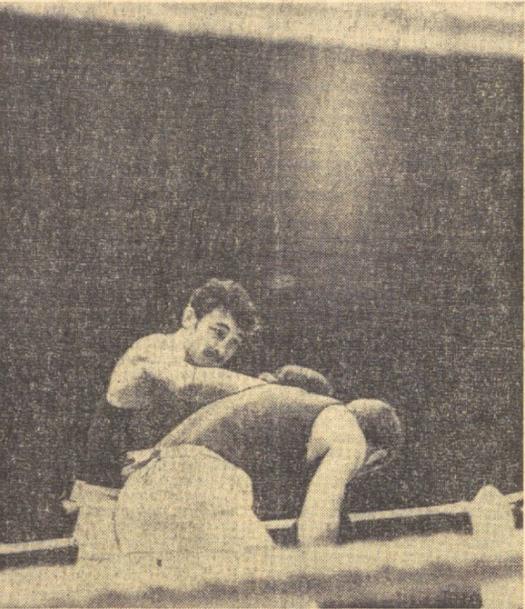
Тайёргарлик даврида бизга барча шартот яратиб берилди. Машқлар самарали ўтиши учун Ўзбекистон спорт комитети, олий спорт маҳорати мактаби, республика давлолаш-физкультура диспансери ходимлари яқиндан ёрдам бердилар. Илмий-методик таъминот группаси мутахассислари эса тренировка жараёнини илмий асослаб беришди. Кейинги ойларида тайёргарлик асосан икки йўналишда олиб борилди. Қундалик тренировкалардан ташқари вақти-вақти билан махсус янгиликлар ўтказилди. Терма команда аъзолари бир жойга тупланиб, ўзаро ва бошқа командалар билан бирга машқ мусобақаларида куч синашди. Чунки, шу ойда боксчиларимиз Молдавия, Украина ва бошқа терма командалар билан контрол учрашувлари ўтказилди. Бунда ҳақиқий мусобақа қайфиятини, спартакиада курашишга мос шартот яратишга ҳаракат қилдик.

Спартакиада турнири жуда маъсулиятли. Кураш олимпиада системада ўтказилади, яъни ютказган спортчи мусобақадан чиқиб кетмади. Дастлабки, саккиз ўринни олган боксчи ўз командасига очко келтириши мумкин. Бу эса турнирда ҳар бир катнашчи қаида бир-икки марта албатта галаба қилиши лозим демакдир. Боксчилар бундан ҳам ортиқроқ ютуққа эришсалар «нур устига аъло нур» бизнинг Янгитлар мутахассиси ва иштиболлар ишончини оқлайдилар деган умиддаимиз. Аммо, Тошкентга келган 17 команданиннг ҳар бири лухта тайёргарлик кўрганни, бу йилги состав ҳар қачондан ҳам кучли эканини унутмаслик керак. Шу босдан спартакиаданиннг ўн бир олтин медали учун кураш шак-шубҳасиз, янада кескинроқ, янада шиддатлироқ ўтади. Бу мусобақалар айни оғда мамлакат шахсий чемпионати ҳам эканини муросисиз учрашувларга янада жангворлик бахш этади.

Тошкент ринги фақат чарм қўлқоп усталари маҳоратини синашга қолай, айни вақтда кўпгина қобилиятли, истеъдодли ёшларни аниқлаб берса ажоб эмас. Бокс — мардалар спортти. Унда ҳар тарафлама баркамол спортчи галаба қозонади. Республикамиз терма командасида бундай курашчилар қанча кўп бўлса, шунча яхши.

Иттифоқимизнинг кучли боксчилари билан курашда галаба қилиб, фаҳрий шоҳсупаниннг энг юқори поғонасига кўтарилишни, жонжон республикамиз шарафини гимн янгирашни қайси спортчи истамайди?! Бундай шарафга эса замонавий бокс ҳақисини олиш учун қилган тинимсиз меҳнат туфайли эришиш мумкин. Спартакиада медаллари иштиболда ўртага тўшедиган ҳамма боксчилар худди шундай меҳнат қилишгани табиқ. Демак, мусобақага барча шай. Галаба ҳалол курашда қилиш, иродали ва матонатли спортчиларга ёр бўлсин дегимиз!

Б. НОРИН,
Ўзбекистон боксчилари терма командасининг бош тренери, республикада хизмат кўрсатган тренер.

Суратда: Руфат Рискйев «жанг»да.

СПАРТАКИАДАЛАР ТАРИХИДАН

◆ 1928 йилнинг 12 августи мамлакатимизда йирик спорт анжуманлари — спартакиадалар бошланган кун ҳисобланади. Шу кунни Бутуниттифоқ спартакиадаси қатнашчилари — 25 минг физкультурчи Кизил майдондан тантанали сурада ўтди. Спартакиада программасига спортнинг гимнастика, сузиш, суғга сакраш, қайиқ ҳайдаш, бокс, кураш, баскетбол, оғир атлетика, велосипед пойғаси, мерганлик ва футбол турлари киритилган эди. Ушунда хореография чиккишлар — ракс мусобақалари ҳам ўтказилиб, унда Ўзбекистон коллективи пешқадам бўлганди.

◆ СССР халқларинг биринчи спартакиадаси 1956 йилнинг августда ўтказилди. Спорт байрамга катта ҳозирлик кўрилди. Қисқа муддатда Москвада Лужники катта спорт комплекси, ўзига хос шахарча берло эзилди. Унга СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан дохий В. И. Ленин номи берилди. Спартакиада мусобақалари спортнинг 21 тури бўйича ўтказилди, унда мамлакатимизнинг 40 миллати вақиллари, жами 9.244 йиғит-қиз ўзига куч синашди.

◆ Иккинчи спартакиада 1959 йил августда нихолашди. Бу сафар футбол мусобақалари программасига киритилмади. Унинг ўрнини теннис ва шахмат мусобақалари олди. Спартакиада финалида 8452 спортчи иштирок этди. 12 та Бутуниттифоқ рекорди ўрнатилди. Бир кишилик байдарка ҳайдаш

МАРҲАБО, ДЎСТЛАР!

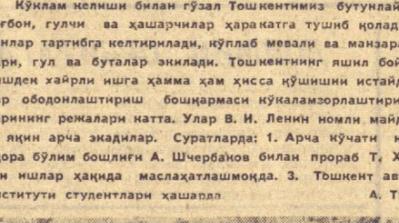
ЎЗБИКИБ кутинган кун ҳам келди. Бугундан бокс мутахассисларию муҳлислар, усталар-у шогирдлар учун кувонч ва ташвишли, зағ ва ҳалиқонли дамлар бошлавади. То-мошабинлар олдинга лойиқ олишу-ларга мунтазар бўлишса, қўлига чарм қўлқоп нийган Янгитлар сурунаи машқлар чоғида мураббийини ўқитган Уғайларни аос кетказмасликка эър бердилар. Мутахассислар спартакиадаларо турт йилда тақтиқ маҳорат бодада қандай силиши бу-лагани ҳақида мушқоқда юртишди. Боксини сифатида гапнинг оқсисини айтам, рингда қўлинг баланд кели-сеинг ютуғининг қарсақ ва дайри-риқлар билан мураббийнинг атайтгай дараға мамун нигоҳ ташлашга яна ма етсин. Хаваскорлар боксининг олий мукофоти ҳам асиди шу-да.

Ха, биз хаваскорлар учун бокс кесб-кор эмас. Чет эл профессиона-ллари бойини ёки тиричилини важи-далинига рингга чиқадилар. Биз, совет яшари спортни жимояни стуж-лик тинисоли, мусобақаларни эса ма-ҳорат имтиҳони деб биламиз. Мамла-катимизда энг тез, энг кучли бўлиш ҳаида юксак марраларни оғалашш учун барча кўпайлиқлар яратилган-лиги билан фахрланамиз.

Бокс спортининг кўпчилиси ёшларган оммавий турларидан. Спартакиадалар тарихида биринчи марта финал мусо-

боналари турли шаҳарларда ўткази-лиши ва СССР халқлари VI ёзи спартакиадаси байроғи илк бор Тош-кентда кўтариллиши биз учун катта кувонч бахш этиши билан бирга зим-мага масъулият ҳам юқлайди. Зеро, мусобақа ташкилий жиҳатдан қи-яилдоғидек ўтиши учун мезбон си-фатида меҳмондўстлиқини ҳам ўри-нга кўйишимиз даркор бўлади. Бажор нафаси фуруриб турган Тошкент бугундан бошлай ўзига хос спорт май-дадон — катта рингни аслагмонда. Чунки, иттифоқимиздаги миллионлаб бокс муҳлисларининг диққат-эътибо-ри сериуш ўзинимиз пойтахтида. Йил сайин йирик мусобақаларининг «шоҳи-ди» бўлаётган «Юбилей» спорт са-ройи бир неча кун мобайнида таъ-жуллашиб турали.

Тошкентга кучлиларнинг кучлила-ри — жаҳон ва Европа чемпионлари, олимпияда ва халқаро турнир сов-риндорлари, мамлакат биринчилари-ри ва спартакиада мусобақалари пешқадамлари ташриф буюришди. 17 терма команда аъзолари голдлар-нинг гоайи бўлиш учун кўпларига чарм қўлқоп киядилар. Демак, кураш беав, чидаёткор ўтади, аниқ ва куч-ли орабларга бой бўлади. Совринли ўришларни оғаллашни мақсад қилиб олган биз, ўзбекистонлик боксчилар ҳам республикада хизмат кўрсатган

Уш келибсиз, азиз дўстлар!

Кўнмал келиши билан гузал Тошкентимиз бутунлай ўзгариб кетади, бобон, гулчи ва ҳашарчилар ҳаракатга тушиб қоладилар. Бог ва хиё-боллар тартибга келтирилади, қўллаб мевади ва манзарали дархат нўчат-лари, гул ва буталар экилади. Тошкентнинг яшил бойлигини кўпайти-ришдан ҳайри ишга ҳамма ҳам ҳисса қўйишни истайдик. Бу борада ша-ҳар ободонлаштириш бошқармаси кўналамзорлаштириш идораси ходи-ларининг режалари катта. Улар В. И. Ленин номи майдонининг ўзига юз-га яқин арча экидилар. Суратларда: 1. Арча кўчати келтирилади. 2. Шу идора бўлим бошлиғи А. Шербаёев билан прораб Т. Ханнзоз қилинадиган ишлар ҳақида маслаҳатлашмоқда. 3. Тошкент автомобиль йўллари институти студентлари ҳашавад.

А. Тўраев фотолари

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР **БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР**

Комулятор — 330249 дан 330258 гача
 Ёшлар — 338142